

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ІЕМ

Сергій ПОБІГУН

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

«02» 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації за наявності)

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва ОП)

Статус дисципліни обов'язкова

Мова викладання українська

2024 р.

Розробник(и):

доктор історичних наук, професор
кафедри суспільних наук
oleg.malyarchuk@gmail.com

 Олег МАЛЯРЧУК

Схвалено на засіданні кафедри суспільних наук
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 року

Завідувач кафедри суспільних наук

 Михайло ПАЛАГНЮК

Узгоджено:

/Завідувач випускової
кафедри фінансів, обліку та оподаткування
(назва кафедри)

(підпис)

Лілія МАРИНЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарант ОП
Фінанси, банківська справа та страхування
(назва програми)

(підпис)

Олександра РОМАШКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Мета вивчення дисципліни: Осмислити історичний шлях українського народу до своєї держави на принципах об'єктивності, науковості, правди. Навчити критично мислити, вміти аналізувати минуле і сучасне, використовувати історичний досвід для вирішення актуальних проблем сьогодення. Курс «Історія України та української культури» охоплює вітчизняну історію та культуру від найдавніших часів до сьогодення. Основна увага звертається на проблеми становлення української державності. Зміст курсу побудований у проблемно-хронологічному плані. Він складається із трьох модулів, 26 год. лекцій, 18 год. практичних занять. Головні проблеми курсу: Геополітичне становище України в Європі та світі в історичному аспекті. Умови та хід формування української народності і державності на фоні основних тенденцій розвитку світової історії. Княжа доба. Доба козацько-гетьманської держави. Нищення української державності сусідніми імперіями, та боротьба за українську державу на початку ХХ ст. Особливості українсько-радянської державності в умовах більшовицької тоталітарної системи та її становлення. Розвиток соборної, незалежної української держави в кінці ХХ – поч. ХХІ ст. та її місце у сучасному всесвітньо-історичному процесі в умовах російсько-української війни.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	Знання шкільного програмового матеріалу з історії України
Постреквізити	Філософія і соціологія
Результати навчання	ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
Компетентності	ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність

	його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Самостійність: Здобувачі навчаються самостійно виконувати завдання, приймати власні рішення без необхідності постійної спрямованості з боку інших учасників. Організаційні навички: Кожен здобувач має вміти організовувати своє робоче середовище, керувати своїми ресурсами та засобами, дотримуватися графіків та виконувати завдання вчасно. Це розвиває вміння планувати та організовувати свою роботу. Критичне мислення: Здобувачі навчаються аналізувати проблеми, шукати ефективні рішення, оцінювати та вдосконалювати свою роботу. Комунікація: В процесі навчання студенти обмінюються інформацією, консультують, підтримують один одного, обговорюють результати. Креативність: Використання історичної інформації може спонукати студентів до творчого мислення та знаходження нових, ефективних рішень. Терпимість до помилок: В процесі навчання не уникнути помилок, і вивчення історії допомагає студентам розвивати терпимість до пошуку та виправлення помилок.

2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять та поведінки на них

- Відвідування занять є **обов'язковим**.
- Студенти повинні приходити на заняття **вчасно**. Запізнення на заняття неприпустиме, якщо воно не пов'язане з непередбачуваними обставинами. Якщо студент має невідкладні справи, які перешкоджають йому прибути вчасно, то він повинен заздалегідь повідомити викладача. Пізніше прибуття на заняття може бути розцінене як пропуск заняття без поважної причини. У випадку систематичних запізньовань може бути запроваджено додаткові вимоги до студента щодо відвідування занять.
- Під час занять та консультацій мобільні телефони повинні бути переведені в беззвучний режим з метою забезпечення сприятливого середовища для навчання та уникнення дистракції уваги учасників занять. Наявність активних мобільних телефонів на заняттях може перешкоджати процесу навчання, заважати спілкуванню та порушувати зосередженість здобувачів освіти.
- Під час занять, за винятком контрольних заходів, дозволяється використання різноманітних джерел інформації та засобів її пошуку, що може допомогти здобувачам знайти

різноманітні підходи до розв'язання завдань та поглибити свої знання у галузі, а також навчитися вибирати якісну та надійну інформацію з правильних та довірених джерел.

- Студенти повинні бути активними учасниками занять та виконувати необхідний мінімум навчальної роботи. Необхідно ставитись до занять з відповідальністю та зацікавленістю, взаємодіяти з викладачем та іншими студентами, дотримуватись вимог до виконання завдань та звітів. Неприйнятно приходити на заняття недбало підготовленими. Заохочення: - бонусні бали за активну участь у дискусіях на заняттях.

- Правила роботи в режимі відеоконференцій: а) здобувачі освіти мають дотримуватися правил роботи в режимі відеоконференцій; приєднання до відеоконференцій повинно виконуватися тільки з корпоративних акаунтів (у випадку використання засобу відеоконференцій Meet) та відбуватися за допомогою камери, яка повинна бути включена протягом усього заняття; під час приєднання до конференції здобувачі освіти повинні себе ідентифікувати у форматі Ім'я та Прізвище; б) під час відеоконференцій не дозволяється використовувати засоби зняття екрану, а також будь-які інші програми, які можуть порушити збереження конфіденційної інформації; в) під час відеоконференцій необхідно дотримуватися етики та поважати права інших учасників занять; забороняється вести себе агресивно, використовувати ненормативну лексику, розмовляти голосно поза чергою, коментувати непов'язані з темою заняття питання; г) здобувачі освіти повинні використовувати функцію "Підняти руку" в разі бажання взяти слово чи задати питання; викладач має право визначити порядок надання слова та обрати учасника, який має перевагу в заданні питання; д) забороняється розповсюджувати посилання на відеоконференції без дозволу викладача; в разі порушення правил роботи в режимі відеоконференцій викладач має право відключити здобувача освіти від конференції.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Основні правила академічної доброчесності для студентів по дисципліні: здобувачі повинні дотримуватися правил і норм академічної доброчесності під час виконання усіх видів робіт відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ (<http://surl.li/awpyn>):

- **самостійність при виконанні письмових робіт:** здобувачі повинні виконувати роботи самостійно та не допускати списування або залучення інших осіб до виконання завдання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).
- **дотримання правил тестування:** здобувачі повинні дотримуватися правил при проходженні тестового контролю та не допускати обміну відповідями з іншими студентами. Заборонено використання будь-яких електронних пристроїв, зокрема мобільних телефонів та планшетів, під час проходження тестів.
- **достовірність даних:** студенти повинні надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (тест, письмова робота, екзамен); повторне проходження освітнього компонента.

3) щодо оцінювання

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, тестових завдань і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів);
- підсумковий/семестровий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку;
- поточний контроль включає оцінювання студентів під час;
- семінарських занять, які оцінюються кожен у 10 балів;
- модульний контроль проводиться у вигляді тестів.
- Для допуску до підсумкового/семестрового контролю (залік) здобувач освіти повинен мати:
- відсутність заборгованості з практичних занять;

- пройдені модульні тести;
- поточний рейтинг має бути не менш ніж 60 балів.

Семестрова оцінка виставляється у 100 бальній системі.

Під час проведення дистанційних занять поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за допомогою дистанційних технологій, а також шляхом оцінювання завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі.

Результати поточного контролю облікуються та регулярно доводяться до відома здобувачів за допомогою:

- внесення інформації до електронного журналу АСУНП «Деканат» (відповідно до [наказу від 16.10.2020 р., № 248](#));

Підсумкові результати поточного контролю за виконанням здобувачами вищої освіти індивідуального навчального плану будуть доведені до відома здобувачів не пізніше дати проведення останнього навчального заняття із дисципліни.

Семестровий контроль проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Перескладання будь-яких контрольних заходів передбачено тільки за наявності документально підтверджених вагомих причин відсутності на заняттях.

На початку семестру на практичному занятті викладач повідомляє студентам про форми контролю, критерії оцінювання, терміни контрольних заходів відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ (<https://salo.li/2774e99>), Положення «Про систему поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти» від 08.11.2024 року (<https://salo.li/9ebaf53>), Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій (<https://salo.li/64C3Cdf>).

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті

Робочою програмою не передбачено визнання результатів навчання у неформальній освіті.

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/4e3C9Ef>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/Bf3dee7>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитися з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни.

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Історія України та української культури» згідно з чином РНП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр _1_	Семестр _____
Кількість кредитів ECTS	3	3	
Загальний обсяг часу, год.	90	90	
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	44	44	
– лекційні заняття	26	26	
– практичні/семінарські заняття	18	18	
– лабораторні заняття	-	-	
Самостійна робота, год	46	46	
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Диференційований залік	Диференційований залік	

3.2 Тематичний план лекційних занять.

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Історія України та української культури» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
			Порядковий номер
М 1	Змістовий модуль 1. Давня історія України та української культури.	26	
ЗМ 1	Вступ. Стародавня історія України.	2	1-5
Т 1.	1.Предмет, завдання, джерела та історіографія історії України та української культури.	0.5	
	2.Первісне суспільство: палеоліт, мезоліт, неоліт, епоха бронзи і заліза. Трипільська культура.	0.5	
	3.Найдавніші військово-політичні об'єднання на території України.	0.5	
	4.Давні слов'яни. Зародження слов'янської державності на українських землях.	0.5	
ЗМ 2	Руська земля (IX – сер. XIII ст.).	2	1-5
Т 2	1.Утворення та становлення Русі.	0.5	
	2.Запровадження християнства в Київській державі.	0.5	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
			Порядковий номер
	3.Монгольська навала. Історичне значення Руси-України. 4.Культура княжої доби.	0.5	
ЗМ 3 Т 3.	Королівство Руське (Галицько-Волинське держава). Перехід українських земель у склад Польщі та Литви. 1.Утворення, розвиток та занепад Галицько-Волинської держави. Експансія Угорщини та Польщі на Галичину. 2.Перехід українських земель до складу Великого князівства Литовського 3.Литово-руський етап в історії українського державотворення та його особливості. 4.Українська культура.	2 0.5 0.5 0.5 0.5	 1-5
ЗМ 4 Т 4.	Польська експансія на українські землі (наприкінці XIV – середині XVI ст.). 1.Польсько-литовські унії та їх наслідки для українських земель. 2.Українська культура в боротьбі за духовність і національну ідентичність. 3.Ренесанс в українській культурі.	2 1 0,5 0,5	
ЗМ 5 Т 5.	Утворення українського козацтва та його роль в історії та культурі України. 1.Причини виникнення українського козацтва в науковій літературі. 2.Боротьба з турецькою імперією та Кримським ханством. 3.Берестейська унія 1596 року. 4.Козацько-селянські повстання кін. XVI – перш. пол. XVII ст.	2 0.5 0.5 0.5 0.5	 1-5
ЗМ 6 Т 6	Національно-визвольна революція під проводом Богдана Хмельницького (1648–1657 рр.). 1.Історичні передумови національно-визвольної війни: причини, характер, особливості та рушійні сили. 2.Основні етапи, формування української козацької держави. 3.Українсько-московські відносини – Переяславська угода, «Березневі статті» 1654 року. 4.Осінньо-зимова кампанія 1654–1655 рр. Віленське перемир'я (1656 р.).	2 0.5 0,5 0,5 0.5	 1-5
М 2	Змістовий модуль II. Нова історія України, культура.		
ЗМ 7. Т.7.	Доба Руїни. Гетьманщина. 1.Руїна: її причини, ознаки та політичні наслідки для українського народу. 2.Гетьманство Івана Мазепи та його політична програма. 3.Конституція Пилипа Орлика. Остаточне знищення української державності в другій половині XVIII ст. 4. Літописи Григорія Грабянки, Самійла Величка, козацьке, старшинське, гетьманське бароко. Пізнє бароко. Класицизм.	2 0,5 0,5 0,5 0.5	 1-5

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
			Порядковий номер
ЗМ 8 Т.8.	Українські землі під владою іноземних держав кін. XVIII – початку XX ст.	2	1-5
	1.Особливості політичного та соціально-економічного розвитку українських земель в складі Росії та Австро-Угорщини.	0.5	
	2.Основні етапи та особливості національного відродження на українських землях в кінці XVIII– XIX ст.	0.5	
	3.Утворення і діяльність українських політичних організацій та партій наприкінці XIX – поч. XX ст.	0.5	
	4.Українська культура в добу національного відродження.	0.5	
М 3	Змістовий модуль III. Новітня історія України, культура.		
ЗМ 9 Т.9.	Українська національна революція і державне будівництво в 1917 – 1920 рр.	2	1-5
	1.Основні форми української державності: УЦР, Гетьманат Павла Скоропадського, Директорія УНР, ЗУНР.	0.5	
	2.Особливості внутрішньої і зовнішньої політики української державності в 1917 – 1920 рр.	0.5	
	3.Історичне значення української національної революції. Причини втрати української державності.	0.5	
	4.Розвиток української культури в умовах національної революції 1917 – 1920 рр.	0.5	
ЗМ 10 Т.10.	Українські землі в міжвоєнний період 1921 – 1939 рр.	2	1-5
	1.Радянська Україна в 20-і роки. Утворення СРСР. Курс на зміцнення позицій більшовизму.	0.5	
	2. Сталінська індустріалізація та колективізація в Україні. Голодомор 1932 – 1933 рр.	0.5	
	3. Західні землі України в 20 – 30-х роках під владою Польщі, Чехословаччини, Румунії, Угорщини. Український визвольний рух.	0.5	
	4. Розвиток української культури в Україні в 1921 – 1939 рр.	0.5	
ЗМ 11 Т.11.	Україна в Другій світовій війні.	2	1-5
	1.Українські землі напередодні і початку Другої світової війни. Карпатська Україна. Анексія Радянським Союзом Галичини, Волині, Буковини, Бессарабії та її наслідки.	0.5	
	2.Радянсько-німецька війна. Окупаційний німецький режим і боротьба проти нього ОУН, УПА в роки війни.	0.5	
	3.Завершальний етап війни, вступ Червоної армії на територію України. Наслідки Другої світової війни для України.	0.5	
	4.Українська культура в роки Другої світової війни.	0.5	
ЗМ 12	Україна в період післявоєнної відбудови. Наростання кризових явищ у тоталітарній системі в другій половині 60 – 80-х роках.	2	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
			Порядковий номер
Т.12.	1.Особливості та проблеми відбудови післявоєнного господарства. Відновлення сталінського тоталітарного режиму в Україні та боротьба ОУН, УПА проти нього.	0.5	1-5
	2.Особливості хрущовських реформ 1953 – 1964 рр. в Україні. Контрольована десталінізація. Зародження дисидентського руху в Україні.	0.5	
	3.Особливості та проблеми соціально-економічного та політичного розвитку УРСР в 1965–1991 рр. Наростання системної кризи. Русифікаторська політика КПРС.	0.5	
	4.Суперечливий характер розвитку культури України в сер. 40 – кін. 80-х років.	0.5	
ЗМ 13 Т.13.	Розпад тоталітарної системи. Проблеми розбудови української держави в кінці ХХ – початку ХХІ ст.	2	1-5
	1.Проголошення незалежності України. Референдум 1 грудня 1991 року. Розпад імперської тоталітарної системи.	0.5	
	2.Особливості соціально-економічної політики, проблеми радикальних реформ, причини кризових явищ в суспільно-економічному житті України. Євромайдан: Революція Гідності 2013–2014 рр. Проведення АТО, ООС на Донбасі, російсько-українська війна.	0.5	
	3.Зовнішня політика незалежної України. Повномасштабне вторгнення російських військ 24 лютого 2022 р. Перебіг військових дій російсько-української війни.	0.5	
	4.Культура України в роки незалежності.	0.5	

Всього: Модулів - 3. Змістових модулів-13.

3.3 Теми семінарських занять

Теми семінарських занять дисципліни «Історія України та української культури» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми семінарських занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем семінарських занять	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
М 1	Змістовий модуль 1. Давня історія України та української культури.	18	
ЗМ1	Вступ. Прадавня історія українських земель. Зародження слов'янської державності на українських землях.	2	
С.1.	1.1. Предмет, завдання, джерела та історіографія історії України. 1.2.Первісне суспільство на території України. 1.3.Найдавніші військово-політичні об'єднання. 1.4.Східнослов'янські державні об'єднання VII – IX ст. 1.5.Пам'ятки культури.		1-5, 6

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем семінарських занять	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
ЗМ 2	Руська земля. Роздроблення Русі. Галицько-Волинська держава (королівство).	2	
С.2.	2.1. Русь – кін. IX – сер. XII ст. 2.2. Розквіт Київської держави. 2.3. Монголо-татарська навала. 2.4. Галицько-Волинська держава (королівство). 2.5. Культура Руси-України.		1-5, 7
ЗМ 3	Українські землі під Польщею і Литвою XIV – першій пол. XVI ст.	2	
С.3.	3.1. Литово-руський етап в історії українського державотворення та його особливості. 3.2. Польсько-литовські унії та їх наслідки для українських земель. 3.3. Причини виникнення українського козацтва в науковій літературі. 3.4. Козацько-селянські повстання кін. XVI – перш. пол. XVII ст. 3.5. Українська культура в боротьбі за духовність і національну ідентичність.		1-5, 6-7
ЗМ 4	Національно-визвольна революція під проводом Богдана Хмельницького (1648–1657 рр.).	2	
С.4.	4.1. Історичні передумови національно-визвольної війни: причини, характер, особливості та рушійні сили. 4.2. Основні етапи, формування української козацької держави. 4.3. Українсько-московські відносини – Переяславська угода, «Березневі статті» 1654 року. 4.4. Україна в добу «Руїни». 4.5. Літописи Григорія Грабянки, Самійла Величка, козацьке, старшинське, гетьманське бароко. Пізнє бароко. Класицизм.		1-5, 8
М 2	Змістовий модуль II. Нова історія України та її культура.		
ЗМ5	Гетьманщина. Нищення української козацької державності російським царизмом у XVIII ст.	2	
С.5.	5.1. Гетьманство Івана Мазепи та його політична програма. 5.2. Конституція Пилипа Орлика. 5.3. Остаточне знищення української державності в другій половині XVIII ст. 5.4. Форми народного протесту проти національного і соціального визиску. 5.5. Культура України (книгодрукування, архітектура, живопис).		1-5, 6-7
ЗМ6	Українські землі в складі Російської та Австрійської імперій.	2	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем семінарських занять	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
С.6.	6.1.Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських земель у складі іноземних держав. 6.2.Реформи Марії-Терезії та Йосифа II, їхня роль у розвитку економічного й суспільного життя Галичини та Буковини. 6.3.Закріпачення селян Південної України (1796 р.). Військові поселення. 6.4.Національний і соціальний гніт на українських землях. Форми й характер протесту українського населення. 6.5.Національна ідея в суспільно-політичному русі першої половини ХІХ ст. «Руська трійця». Створення Кирило-Мефодіївського братства.		1-5, 7-8
М 3	Змістовий модуль III. Новітня історія України, культура.		
ЗМ7	Українська національна революція і державне будівництво в 1917 – 1920 рр. ЗУНР.	2	
С.7.	7.1.Створення і діяльність українських політичних партій — РПЦ, УНП, УДП, УРП, УСДС, УСДРП. 7.2. Україна у Першій світовій війні. Воєнні дії на території України. 7.3.Заснування Головної української ради у Львові. Створення Спілки визволення України. Легіон Січових стрільців. 7.4. Утворення української Центральної Ради (20 березня 1917 р.): партійний склад, політична програма. М. Грушевський та В. Винниченко. 7.5. Революційні події 1918 р. на західноукраїнських землях. Повстання 1 листопада 1918 р. у Львові. 7.6.Боротьба за відновлення УНР. Директорія та її політичний курс. Антигетьманське повстання. С. Петлюра.		1-5, 7-8
ЗМ8	Радянська Україна між двома світовими війнами. Україна в Другій світовій війні.	2	
С.8.	8.1.Міжнародне, політичне, соціально-економічне становище Української СРР на початку 20-х років. 8.2.Труднощі і суперечності розвитку освіти в 30-ті роки. Згорання політики українізації. 8.3.Голодомор 1932–1933 рр. Колективізація. Індустріалізація. 8.4. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Початок Другої світової війни. 8.5. Антифашистський рух в Україні та його дві течії. Радянське підпілля та партизанський рух 1941–1944 рр. “Акт проголошення відновлення Української держави” 30 червня 1941 р. Діяльність ОУН, УПА.		1-5, 7-8

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем семінарських занять	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
ЗМ9	Тоталітарна система СРСР, УРСР та її розпад. Україна на шляху державної розбудови.	2	
С.9.	9.1.Проблеми розбудови української України в період післявоєнної відбудови і спроби десталінізації 1954 – 1964 рр. 9.2.Наростання кризових явищ радянського ладу в другій половині 60 – 80-х років. 9.3.Україна в добу перебудови. 9.4. Спроба державного перевороту в СРСР і Україні. Акт проголошення незалежності України. 9.5.Проблеми розбудови української держави в кінці XX ст. - поч. XXI ст. 9.6.Революція Гідності 2013-2014 рр. АТО, ООС на Донбасі, російсько-українська війна. 9.7.Українська культура XXI ст.		1-5, 6-8

Всього: Модулів - 3. Змістових модулів - 9.

3.4 Завдання для самостійної роботи студента

Види самостійної роботи в межах навчальної дисципліни «Історія України та української культури» наведені у таблиці 4.

Таблиця 4 – Зміст самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Обсяг годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	5
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	5
Виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-
Підготовка до заліку	16
Усього, годин	46

Перелік матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
М 1	Історія України та української культури.	20	
ЗМ1	Вступ. Прадавня історія українських земель.		

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
Т 1.	Археологічні епохи на території України, їх характеристика. Трипільська культура (5400 – 2200 до н. е.). Міфологічна модель слов'янського світу.	1	1-5, 6-7
ЗМ2	Русь-Україна (кінець IX – сер. XIII ст.)		
Т 2.	Види письма. Церковна реформа князя Володимира. Роль релігії і церкви у поширенні освіти. Розвиток літератури. Особливості давньоруського мистецтва. Архітектура: дерев'яна і кам'яна. Оборонне, житлове і культове будівництво. Видатні архітектурні пам'ятки Київської Русі. Давньоруська скульптура. Музика. Театральні видовища	1	1-5, 6-7
ЗМ3	Галицько-Волинська держава-королівство. Перехід українських земель в склад Польщі та Литви (сер. XIV – сер. XVII ст.)		
Т.3.	Наддніпрянські землі й нова їх колонізація. Діалог та взаємодія національних культур у Речі Посполитій. Етноконфесійна ситуація у Великому князівстві Литовському та Речі Посполитій. Ідеї Реформації та формування національних культур. Розвиток права («Литовські статuti»). Просвітницька діяльність єзуїтів. Українська культура в боротьбі за національну ідентичність. Формування освітньої системи. Києво-Могилянська колегія – духовно-культурний центр православного населення. Друкарство та його значення в утвердженні культурно-конфесійної свідомості. Діяльність І.Федорова. Полемічна публіцистика.	1	1-5, 7-8
ЗМ4	Утворення українського козацтва та його роль в історії та культурі України.		
Т.4.	Козацтво, як впливовий чинник міжнародного життя. Заснування слобід і містечок. Розвиток хутірського господарства. Козацтво як явище історії та культури. Нові процеси в духовному житті: реформування церкви та освіти, розвиток науки. Специфіка національного варіанту бароко в літературі, театрі та музиці. Еволюція образотворчого мистецтва.	1	
ЗМ5	Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького.		
Т.5.	Ліквідація старого державного ладу і зародження української козацької держави. Її територія та адміністративно-територіальний устрій. Соціальний аспект Визвольної війни. Органи влади. Господарсько-фінансова політика. Дипломатична діяльність. Збройні сили. Осінньо-зимова кампанія 1654–1655 рр. та її трагічні наслідки для козацької України. Битва під Охматовом 1655 р.	1	1-5, 7-8

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
	Облога Львова та битва під Городком. Боротьба уряду за возз'єднання Західної України. Участь українських військ у боях у Білорусії та Литві. Дії корпусу А. Ждановича в Галичині та Польщі.		
ЗМ6	Доба Руїни. Гетьманщина.		
Т.6.	Наступ Московського царства на Україну. Конотопська битва 1659 р. Кінець гетьманства І. Виговського та його наслідки для України. Гетьманство Ю. Хмельницького. Переяславські статті 1659 р. Поділ українських земель на Лівобережну і Правобережну Україну. Чорна рада. Гетьмани П. Тетеря та І. Брюховецький. Україна у політичних планах Росії, Польщі, Туреччини. Андрусівське перемир'я 1667 р. Гетьман П. Дорошенко та державницький напрям його діяльності. Буцацький мирний договір 1672 р. Причини краху політики П. Дорошенка та його зречення гетьманства. Друге гетьманування Ю. Хмельницького. Чигиринські походи 1677, 1678 року. Бахчисарайська угода. "Вічний мир" і остаточне закріплення поділу України.	1	1-5, 7-8
ЗМ7	Україна в кін. XVII – друга пол. XVIII ст. Нищення української козацької державності російським царизмом у XVIII ст.		
Т.7.	Інкорпораційна політика царизму. Гетьман І. Скоропадський. Решетилівські статті 1709 р. Заходи Петра І щодо обмеження державних прав України та русифікації її населення. Утворення 1-ї Малоросійської колегії, її завдання і функції. Правління наказного гетьмана П. Полуботка. Зміцнення української державності за гетьманування Д. Апостола. "Решительні пункти" 1728 р. Заснування Нової Січі. Тимчасове відновлення гетьманського правління. Кирило Розумовський. Остаточна ліквідація гетьманства і створення 2-ї Малоросійської колегії. Зруйнування Запорозької Січі (1775 р.). Кошовий отаман П. Калнишевський. Розселення козаків на Кубані і Дону. Переселення запорожців. Заснування Задунайської Січі. Скасування військового й адміністративного устрою Лівобережної України. Культура України XVII — початку XVIII ст. Освіта й книгодрукування: Київська академія. Відкриття друкарень. Наука. Розвиток медицини й математики.	2	
ЗМ8	Українські землі під владою іноземних держав кін. XVIII – поч. XX ст. Початки українського національного відродження.		
Т.8.	Національний і соціальний гніт на українських землях. Форми й характер протесту українського	2	1-5, 7-8

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
	населення. Виступ бузьких козаків (1817 р.). Повстання чугуївських вільнопоселенців на Харківщині (1819 р.). Селянські рухи в Південній Україні (1818– 1820 рр.). Шебелинське повстання 1829 р. Селянські виступи під проводом Устима Кармелюка (1812–1835 рр.) на Поділлі та Волині. Криза феодальних відносин на Західній Україні. Форми антикріпосницької боротьби. Рух опришків. Революційний рух на Західній Україні, селянські виступи в Галичині, на Буковині (Л. Кобилиця), у Закарпатті (“холерні бунти”).		
ЗМ9	Українська національна революція і державне будівництво в 1917 – 1920 рр.		
Т.9	Російська Лютнева буржуазно-демократична революція та її вплив на розвиток суспільного руху в Україні. Відродження національних громадсько-політичних організацій. Причини війни Радянської Росії та УНР. Харківський з'їзд Рад: проголошення радянської влади в Україні. Перший радянський уряд України. Початок польсько-української війни. Створення Української Галицької армії. Дипломатична діяльність уряду ЗУНР. Причини поразки державотворчого процесу в Західній Україні. Окупація Північної Буковини, Бессарабії та Закарпаття іноземними військами. Визвольний рух. Багатовладдя в Україні. Формування більшовицького режиму в Україні та його політичний курс.	2	1-5, 7-8
ЗМ10	Українські землі в міжвоєнний період -1921 – 1939 рр.		
Т.10	Партійні дискусії щодо майбутнього курсу соціально-економічної політики. “Ножиці цін”. Хлібозаготівельні кризи. “Криза непу”. Політика більшовиків у царині культури. “Українізація” (коренізація), її суть і мета. Г. Гринько, О. Шумський, М. Скрипник. Ліквідація неписьменності та її підсумки. Створення загальноукраїнської радянської системи початкової освіти. Література і мистецтво. Українське національне відродження в літературі. М. Куліш. Є. Плужник, М. Рильський, І. Багряний, У. Самчук та ін. Літературно-художнє та образотворче мистецтво. Українські землі в складі Польщі. Правовий статус Східної Галичини та північно-західних земель. Денаціоналізація українського населення.	2	1-5
ЗМ11	Україна у Другій світовій війні		

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
T.11	Оборонні бої (літо-осінь 1941 р). Оборона Києва. Стратегічні прорахунки радянського командування. Поразка Південно-Західного фронту. Оборона Севастополя й Одеси. Розчленування України. Нацистський «новий порядок». Контрнаступ радянських військ у 1943 р. Перемога Червоної армії під Сталінградом, Курська битва, наступ на Правобережжі. Січнево-лютневий наступ ЧА 1944 р. Корсунь-Шевченківська битва. Кримська наступальна операція. Примусове виселення з Криму татар, вірмен, греків. Початок антирадянської боротьби ОУН, УПА. Репресії радянської окупаційного режиму на Західній Україні.	2	1-5, 8
ЗМ12	Україна в період післявоєнної відбудови Наростання кризових явищ радянського ладу в другій половині 60-х – 80-х рр.		
T.12	Радянізація Західної України. Формування органів радянського окупаційного режиму. Колективізація західноукраїнського села. Львівський церковний собор 1946 р. і ліквідація Української греко-католицької церкви (УГКЦ) та об'єднання з РПЦ. Масові репресії та депортації населення. Операція «Вісла». Придушення збройного опору ОУН, УПА. Ідеологізація культурного життя. Курс на «зближення і злиття націй» та посилення русифікації. Науково-технічна революція і наука в Україні. Десталінізація і пожвавлення культурного життя в республіці. «Відлига» в українській літературі. Шістдесятники: В.Симоненко, Л.Костенко, І.Світличний, І.Драч, С.Гуцало та ін	2	1-4, 7-8
ЗМ13	Розпад тоталітарної системи. Україна на шляху до свободи і незалежності. Проблеми розбудови української держави в кінці ХХ - поч. - ХХІ ст.		
T.13	Економічні та політичні проблеми незалежної України, президентські кампанії. Реформування економіки на шляху переходу до ринкових відносин. Приватизація, суперечливий характер її здійснення. Проблема енергоносіїв, спад виробництва. Занепад аграрного сектору економіки. Проблема приватної власності на землю. Криза фінансово-кредитної системи. Наростання інфляційних процесів і соціальної напруженості. Пошук шляхів виходу із кризи і соціального захисту населення. Активізація соціальних реформ наприкінці 90-х років ХХ ст. на початку ХХІ ст. «Помаранчева» революція	2	1-5, 8

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
			порядковий номер
	2004 р., її наслідки. Революція гідності. Військові дії у 2014–2022 рр. на Сході України та Криму. Повномасштабне вторгнення російських військ 24 лютого 2022 р. і перебіг військових дій.		

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. К.: Портал, 2021. 432. <http://resource.history.org.ua/item/0016145>
2. Педич В. П., Білоус Л. В. Історія України та української культури [Текст] : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. 390с. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=476381
3. Історія української культури. Курс лекцій за напрямом підготовки студентів всіх спеціальностей ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання МДУ / Укл.: проф. Ю. С. Сабадаш, доц. Ю. М. Нікольченко, доц. Л. Г. Дабло; За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. – Київ: Ліра-К, 2021. – 233 с.
4. Педич В.П., Білоус Л.В. Історія України та української культури: методичні вказівки для вивчення дисципліни. Івано-Франківськ ІФНТУНГ, 2023. 583 с. (подано понад 2500 тестових завдань). https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=474884
5. Історія України та української культури : конспект лекцій / Р. Б. Пуйда. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. – 184 с. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=476138

4.2 Додаткова література

6. Бойко О. Д. Історія України : підручник. – Київ : Академія, 2018. 720 с. <https://uahistory.co/pidruchniki/ukraine-history-boyko-7-edition-2018/>
7. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття): ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах / За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. Ч.1. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 320 с. https://knushop.com.ua/books/history-books?product_id=753
8. Малярчук О.М. Соціально-економічні процеси в західному регіоні Української РСР (1964 – 1991) : монографія. Вид. 2-ге, переробл. і допов. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2023. 552 с. <http://elar.nung.edu.ua/bitstream/123456789/9448/1/7394s.pdf>

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

9. Web-сайт науково-технічної бібліотеки <https://library.nung.edu.ua/>
10. Електронний каталог НТБ <https://search.library.nung.edu.ua/DocSearchForm>
11. «Пам'яті жертв політичних репресій присвячується. <http://www/reabit.org.ua/files/store/Xmel.5.pdf>
12. Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика. Збірник статей http://www/hisnory.org.ua/JournALL/xxx/xxx_2021_17/xxx_2021_17.pdf
13. Шилов Ю. О. https://library.maup.com.ua/metod_disc/pdf/4122_ist_ukr.pdf

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 19. ПРН 22. ПРН 23.	МН 1.1 – лекція МН 1.3 – бесіда МН 10 – узагальнення МН 20.3 - мозковий штурм	МФО 3 – диференційований залік МФО 4 - поточний контроль МФО 5 - усний контроль МФО 8 - тестовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за дев'ятьма змістовими модулями. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Історія України та української культури»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Засвоєння теоретичних знань ЗМ1 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ2 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ3 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ4 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ5 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ6 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ7 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ8 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ9 (усне опитування МФО 5, дискусія, тестові завдання МО 8)	10
Підсумкова контрольна робота (інтегровані комплексні завдання) МФО 6	10
Усього	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес відбувається в аудиторіях університету, оснащених мультимедійним обладнанням, з відповідними технічними засобами, обладнанням, приладами, комп'ютерами.